

Egile-eskubideek

Sormen-lana babesten dute

Zer dira egile-eskubideak?

- Sormen-lana babestea.
- Legeak obra bat sortu duen pertsonari emandako eskubidea.
- Egile-eskubideek eskubidea ematen diote egileari beraren lana nola erabil daitekeen erabakitzeko.
- Egile-eskubideei esker, sormen-lanen egileek ordainsaria jaso dezakete beren lanagatik.
 - Obra bat ez da sortzen autorerik gabe:
Liburu bat idazlerik gabe, film bat zuzendaririk gabe, abesti bat konpositorerik gabe.

Zer da obra bat?

- Sormen-lan baten emaitza.
- Adibidez:
 - Liburu bat
 - Marrazki bat
 - Film bat
 - Konposizio bat
 - Koadro bat
 - Mapa bat
 - Eskultura bat
 - Komiki bat
 - Argazki-lan bat
 - Antzezlan bat
 - Dantza-ikuskitun bat
 - Testuliburu bat

Nor da egilea?

- Obraren sortzailea.
- Adibidez:
 - Idazle bat
 - Poeta bat
 - Konposatzaile bat
 - Kanta-idazle bat
 - Ilustratzaile bat
 - Artista plastiko bat
 - Zinema-zuzendari bat
 - Gidoilari bat
 - Argazkilari bat
 - Artista eszeniko bat

Zer babesten dute egile-eskubideek?

- Jatorrizko sorkuntzak.
- Originaltzat hartzen dira autore baten ahalegin intelektualaren emaitza diren lanak, erabaki aske eta sortzaileetan adieraziak.
- Egile-eskubideek EZ dituzte babesten.
 - Ideiak
 - Datak, datuak
 - Gertaerei buruzko informazio soilak
 - Printzipioak
 - Teoriak
- Libre da ideiak, teoriak, kontzeptuak, gertakari edo gertaerei buruzko informazio soilak erabiltzea, betiere zeure hitzekin deskribatzen, kontatzen edo adierazten badituzu.

Zer esan nahi dute egile-eskubideek?

- Egileak erabaki dezake nola erabil daitekeen berak eginiko lana.
- Adibidez:
 - Idatzi bat, argazki bat edo bideo bat argitara daitekeen
 - Idazki bateko liburu bat inprima ote daitekeen
 - Liburu batean oinarrituriko film bat egiten den

Obra bat erabiltzeko, egilearen baimena behar da.
Egile zaren aldetik, zeuk erabakitzen duzu!

Zenbat denboraz egoten dira indarrean egile-eskubideak?

- Egile-eskubideak baliozkoak dira egilearen bizitzan zehar + beste 70 urtez, hiltzen denetik aurrera.
- Argazki soilen babes-epea (hau da, argazki-lantzat hartzeko bezain original ez direnena) 25 urtez egoten da indarrean, argazkia egiten denetik aurrera.
 - Argazki-lanak (behar bezain original ez direnak) jatorrizko edozein lan bezala babesten dira, egilearen bizitza osoan eta hura hil eta 70 urtera.

Nola lortu egile-eskubideak?

- Egile-eskubideak automatikoki lortzen dira, lana sortze hutsagatik.
- Egile-eskubideek ez dute eskatzen erregistratzea edo © sinboloa erabiltzea.
- Egile-eskubideen babesa izateko, lanak originala izan behar du, eta egilearen ekarpen pertsonala islatu behar du.
- Ikasleek ere badituzte egile-eskubideak beren jatorrizko lanengatik.

Egile gisa, zeuk erabakitzen duzu nola erabili zure lanak.